

**KONCERTINĖS ĮSTAIGOS
LIETUVOS NACIONALINĖS FILHARMONIJOS**

2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2023 m. vasario 15 d.

Vilnius

VADOVO PRANEŠIMAS

2022-aisiais Koncertinė įstaiga Lietuvos nacionalinė filharmonija (toliau – Filharmonija) ir jos muzikos meno kolektyvai susidūrė su globaliais geopolitiniais ir ekonomiais iššūkiais – metų pradžioje buvo stebimas didelis koncertų lankytojų susidomėjimas Filharmonijos rengiamomis klasikinės, šiuolaikinės muzikos ir edukacinėmis programomis stacionare bei Lietuvos regionuose, po Covid pandemijos atgyjantis išankstinis bilietų pirkimas buvo laikinai paralyžuotas vasario 24 dieną Rusijos pradėto žiauraus karo Ukrainoje. Bendromis Filharmonijos darnaus darbuotojų kolektyvo, ištikimų veiklos partnerių Lietuvoje ir užsienyje pastangomis bei koncertų lankytojų dėka, Filharmonijos koncertinio gyvenimo pulsas buvo nedelsiant atkurtas ir sustiprintas bendromis muzikinėmis akcijomis su Ukrainos muzikais bei kompozitoriais – kovo mėnesį organizuotos Ukrainos kamerinio orkestro „Kyjivo solistai“ gastrolės Baltijos valstybėse ir Šiaurės Europoje, įrašytos žymiausio nūdienos ukrainiečių kompozitoriaus Valentino Silvestrovo kūrinių kompaktinės plokštelės, Tarptautiniame šiuolaikinės muzikos festivalyje „Gaida“ atlikta šio ukrainiečių kompozitoriaus Simfonijos Nr. 9 pasaulinė premjera. Trys Filharmonijos meno kolektyvai įdarbino jaunosios kartos ukrainiečių profesionalius muzikos atlikėjus.

Naują 82-ąją koncertų sezoną Filharmonija pasitiko šūkiu „Skambančios istorijos“. Iki Naujųjų metų vien Vilniuje publikai buvo pasiūlyta per 50 įvairaus žanro muzikos renginių. Juose pasirodė žymūs Lietuvos ir užsienio muzikai, skambėjo turiningos programos. Koncertų sezoną praturtino ne tik reikšmingos lietuvių ir užsienio kompozitorių kūrinių premjeros, bet ir partnerystė su sezono mecenatu – prekybos tinklu „Norfa“. Atliepiant Lietuvos kultūrinės plėtros lūkesčius, toliau plėtoti kūrybiniai ryšiai ne tik su užsieniu, bet ir su mūsų šalies regionais.

2022 m. surengta rekordiškai daug – virš 140-ies Filharmonijos meno kolektyvų ir kviestinių atlikėjų koncertų Lietuvos regionuose, tad ne veltui Vilniaus rotušėje per „Auksinių Feniksų“ apdovanojimų ceremoniją Lietuvos nacionalinė kultūros centrų asociacija apdovanojo Filharmoniją „Geriausio metų kultūros centrų partnerio“ prizą.

Bendradarbiaujant su aktualios muzikos festivaliais „Gaida“, „Muzikos ruduo“, „Permainų muzika“, Iš arti“, Filharmonijos muzikos kolektyvų atliekamose programose skambėjo dešimtys lietuvių kompozitorių kūrinių ir kelios pasaulinės premjeros.

I SKYRIUS STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Koncertinė įstaiga Lietuvos nacionalinė filharmonija yra kultūros ir visuomenės informavimo veiklos srities koncertinė įstaiga, kurios paskirtis – įgyvendinti valstybės politiką profesionaliojo scenos meno srityje.

Filharmonijos veiklos tikslas (kodas 08-001-11): Kurti ir pristatyti Lietuvoje ir užsienyje koncertines programas, propaguoti lietuvių kompozitorius ir atlikėjus, užtikrinant aukštą meninę muzikos atlikimo kokybę. Filharmonijos 2022–2024 metų strateginiame veiklos plane šiam tikslui pasiekti numatytas poveikio rodiklis „Lankytojų skaičius“, kurio siektina reikšmė 2022 m. buvo 90000 lankytojų.

1 lentelė. Veiklos tikslo „Kurti ir pristatyti Lietuvoje ir užsienyje koncertines programas, propaguoti lietuvių kompozitorius ir atlikėjus, užtikrinant aukštą meninę muzikos atlikimo kokybę“ poveikio rodikliai

Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai)	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės			Siektina poveikio rodiklio reikšmė (2022 metai)	Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės	
		2020 metai	2021 metai	2022 metai		2025 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8
E-08-001-11-01: Lankytojų skaičius (žmonės)	116000 (2019 metai)	57320	59877	99474	90000	netaikoma	netaikoma

Duomenų šaltinis – Filharmonijos ataskaitinių metų veiklos ataskaitos. Lankytojų skaičius apima visų Filharmonijos renginių (koncertų, edukacinių bei kitų užsiėmimų) lankytojus Lietuvoje bei užsienyje per ataskaitinius metus.

Tikslo poveikio rodiklio pradine reikšme pasirinkti 2019 metai - iki Covid pandemijos (toliau – pandemija) vykdytos veiklos metai, nes 2020 - 2021 m. faktinės rodiklio reikšmės buvo ženkliai mažesnės dėl pandemijos metu taikytų apribojimų viešiesiems renginiams. Planuojant siektiną rodiklio reikšmę 2022 m. atsižvelgta į galimas pandemijos neigiamas pasekmes (sumažėję gyventojų pajamos, padidėjęs socialinis atsargumas), kas įtakotų kultūros renginių lankomumą. Pasibaigus pandemijos suvaržymams, 2022 m. suaktyvėjo užsakomųjų renginių paklausa, ypač Lietuvos regionuose, ir tai leido ne tik pasiekti planuotą tikslo rodiklio reikšmę, bet ir viršyti (įvykdymas 110,5 proc.).

Siekiant tikslo poveikio rodiklio įvykdymo, parengta ir atlikta 264 įvairių muzikos formomis bei žanrais koncertinių programų, iš kurių 251 – Lietuvoje ir 13 – užsienyje (Ispanijoje, Lenkijoje, Švedijoje, Italijoje, Latvijoje, Bulgarijoje, Slovėnijoje, Japonijoje). Surengti 109 koncertai stacionare (Filharmonijos Didžiojoje bei Mažojoje koncertų salėse) ir 142 koncertai išvykose po Lietuvą. Koncertai ne stacionare sudaro 56,5 proc. visų surengtų koncertų Lietuvoje (251) ir parodo Filharmonijos skirtą ne mažesnę dėmesį kitiems Lietuvos regionams. Atlikti koncertai ne tik miestų salėse, bet ir muziejuose, meno mokyklose, miestelių kultūros centruose, bažnyčiose, dvaruose.

Koncertus ir kitus edukacinius renginius Lietuvoje aplankė 96198 žmonių, iš kurių 62153 (64,6 proc.) – stacionare ir 34045 žmonių (35,4 proc.) – kitose salėse Lietuvoje. Koncertus užsienyje aplankė 3276 žmonių.

Pasiektas veiklos tikslo poveikio rodiklio įvykdymas rodo, kad Filharmonijos vykdyta meninė kūrybinė veikla buvo patraukli koncertų lankytojams. Profesionalių aukšto meninio

lygio muzikinių programų pristatymas padėjo ugdyti kultūringą visuomenę, ypač jaunąją kartą, užtikrino akademinės muzikos vertybių išsaugojimą ir pereinamumą.

II SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Filharmonija įgyvendina vieną funkcijų vykdymo programą „*Klasikinės ir šiuolaikinės muzikos meno sklaida*“ (kodas 08-001). Programos vykdymas 2022 m. buvo orientuotas į valstybės strateginiuose dokumentuose (2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas, Lietuvos pristatymo užsienyje 2020–2030 metais strategija, Aštuonioliktos Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa) numatytus prioritetinius tikslus bei uždavinius kultūros srityje, Lietuvos Respublikos kultūros ministro valdymo srities prioritetus.

Programos tęstinės veiklos uždavinys (kodas 08-001-11-01) „*Ugdyti, formuoti ir tenkinti visuomenės poreikį profesionaliajam muzikos menui*“. 2 lentelėje pateikiama informacija apie programos įgyvendinimui skirtas ir panaudotas lėšas 2022 m. bei programos tęstinės veiklos uždavinio poveikio rodiklio planuotas bei įvykdytas reikšmes.

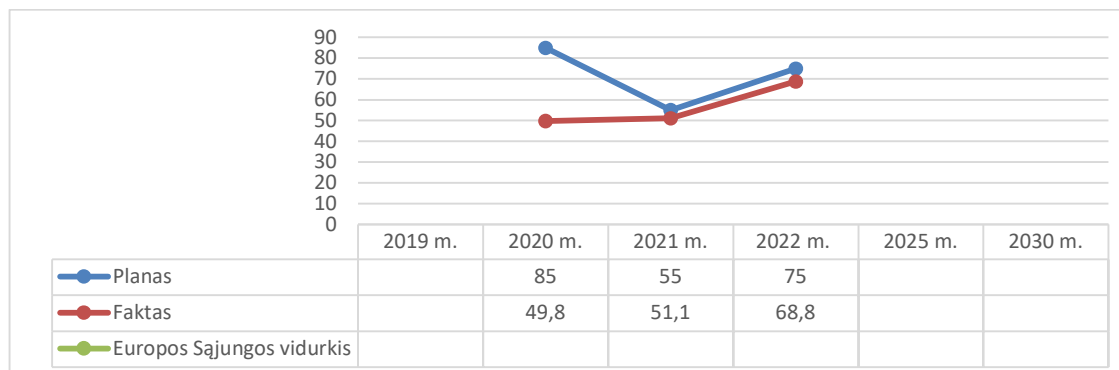
2 lentelė. Valstybės veiklos srityje įgyvendinamos programos, tęstinės veiklos uždaviniai, jo asignavimai ir kitos lėšos bei poveikio rodikliai

Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas	Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas	Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur)				Poveikio rodiklių reikšmės						
		Planas (įskaitant patikslinimus)	Vykdymas	Plano įvykdymo proc.	Vykdymas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė		Siektina poveikio rodiklio reikšmė	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė	Poveikio rodiklio pasiekimo proc.	Siektina poveikio rodiklio reikšmė	
						2020 metais	2021 metais	2022 metais	2022 metais	2022 metais	2025 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
08	VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS: KULTŪRA IR VISUOMENĖS INFORMAVIMAS											
08-001	Funkcijų vykdymo programa: Klasikinės ir šiuolaikinės muzikos meno sklaida	7026,6	7024,1	100	-							
08-001-11-01	Tęstinės veiklos uždavinys: Ugdyti, formuoti ir tenkinti visuomenės poreikį profesionaliajam muzikos menui	7026,6	7024,1	100								
E-08-001-11-01-01	Poveikio rodiklis: Vidutinis salių užimtumas įstaigos					49,8	51,1	75	68,8	91,7		

Programos uždavinio įgyvendinimui nustatytas poveikio rodiklis (kodas E-08-001-11-01-01) „Vidutinis salių užimtumas įstaigos organizuojuose pasirodymuose stacionare“.

1 paveikslas. Vidutinis salių užimtumas įstaigos organizuojuose pasirodymuose stacionare, procentai.

Duomenų šaltinis – Filharmonijos ataskaitinių metų veiklos ataskaitos. 2019 m. rodiklis nebuvo planuotas, nes dėl Didžiosios salės modernizavimo darbų koncertai stacionare nevyko. Europos Sąjungos vidurkis netaikomas.

Salės stacionare – tai Filharmonijos Didžioji (644 vietų) bei Mažoji (130 vietų) koncertų salės Vilniuje. 2020 m. prasidėjusi pandemija ir jos prevencijai nustatyti apribojimai renginiams uždaroje erdvėje, neleido pasiekti didesnio, nei 50-51 proc., salių užimtumo procento 2020-2021 m. Planuojant planinę rodiklio reikšmę 2022 m., buvo atsižvelgta į galimą pandemijos suvaržymų pabaigą. Tačiau, prasidėjęs karas Ukrainoje, energetikos krizė, išaugusi infliacija bei sumažėjusios gyventojų pajamos turėjo neigiamos įtakos kultūros renginių lankymo tradicijoms. Todėl, planuota rodiklio reikšmė 2022 m. įvykdyta 91,7 proc. Didesnės procentinės dalies nepavyko pasiekti ir dėl kitų išorės veiksnių įtakos: didelės kultūros renginių pasiūlos Vilniaus mieste, pasibaigus pandemijos suvaržymams, užsienio turizmo smukimo (dėl geopolitinės situacijos).

Programos bei jos uždavinio įgyvendinimui buvo vykdomos dvi priemonės „Kurti ir pristatyti muzikines programas“ ir „Rengti koncertus bei festivalius Lietuvoje ir užsienyje“.

Siekiant prisidėti prie Lietuvos Respublikos kultūros ministro valdymo srities prioritetų įgyvendinimo, Filharmonija 2022–2024 m. strateginiame plane išskyrė tokius veiklos prioritetus: „**Kultūros vaidmens stiprinimas asmens, visuomenės ir valstybės raidoje**“, „**Kultūros paslaugų prieinamumo didinimas**“, „**Lietuvos žinomumo ir kultūros sklaidos užsienyje stiprinimas**“. Toliau pateikiami atlikti svarbiausi darbai, pasiekti kitų veiklos rodiklių rezultatai prioritentinėje veikloje 2022 m.

Stiprinant kultūros vaidmenį asmens, visuomenės ir valstybės raidoje, parengta ir atlikta 253 įvairių muzikos žanrais naujų koncertinių programų. Atlikta ir 11 kartotinių, praėjusiais metais sukurtų, itin patrauklių koncertų lankytojams, programų. Programų rengime dalyvavo ne tik Filharmonijos meno kolektyvai, bet ir kviestiniai profesionalūs Lietuvos bei užsienio muzikos meno atlikėjai bei kolektyvai. Iš visų 2022 m. atliktų naujų programų (253) daugiausiai jų atliko savi meno kolektyvai – 184. Kiti pakviesti meno kolektyvai atliko 69 programas. Priemonės „Kurti ir pristatyti muzikines programas“ rezultato rodiklio „Viešai atliktų naujų programų skaičius“ 2022 m. planuota reikšmė (200) įvykdyta 127 proc. (253). Didesnį atlikimų skaičių nulėmė suaktyvėjusi užsakomųjų renginių paklausa, pasibaigus pandemijai, ypatingai Lietuvos regionuose. Buvo vykdomas aktyvus bendradarbiavimas su Lietuvos regionų savivaldybėmis (Šalčininkų, Nidos, Plungės, Alytaus, Visagino, Šiaulių, Lazdijų, Ukmergės), kultūros centrais (Žiežmarių, Žagarės, Grikiškių, Daugyvenės), bendruomenėmis, kitomis šalies kultūros bei verslo organizacijomis ir, atsižvelgiant į jų pageidavimus, surengti 142 koncertai išvykose po Lietuvą, iš kurių dauguma – užsakomieji renginiai. Filharmonijos meno

kolektyviai aktyviai koncertavo vasaros muzikos festivaliuose: „Muzika Jašiūnų dvare“, „Kuršių Nerija“, Mykolo Oginskio Plungėje ir kituose.

Skirtas dėmesys nacionalinės kūrybos repertuaro puoselėjimui - koncertuose Lietuvoje bei užsienyje skambėjo 307 lietuvių kompozitorių kūriniai ir tai sudaro apie 24,8 proc. visų atliktų kūrinių (1238) repertuaro. Parengtos ir atliktos unikalios lietuvių kompozitorių kūrinių programos, skirtos Lietuvos valstybės atkūrimo dienai Vasario 16-ajai, Lietuvos ir Vatikano diplomatinių santykių 100-mečiui. Daugelyje koncertų programų skambėjo bent po vieną ar daugiau lietuvių kompozitorių kūrinių. Parengta ir atlikta (sausio mėn.) kompozitoriaus Arvydo Malcio kūrinio – Koncerto smuikui ir styginių orkestrui pasaulinė premjera. Nacionalinio simfoninio orkestro atliekamos muzikos koncertu „*In memoriam* Broniui Kutavičiui“ pagerbtas kompozitoriaus Broniaus Kutavičiaus atminimas.

Vykdyta kultūrinė - muzikinė edukacija: surengta 51 įvairaus pobūdžio edukacinių renginių (koncertų visai šeimai, ekskursijų, CD pristatymų). Naujos bei ankstesniais metais sukurtos, itin patrauklios lankytojams, edukacinės koncertinės programos skambėjo 40 koncertų ne tik stacionare, bet ir vasaros festivaliuose „Muzika Jašiūnų dvare“ ir „Kuršių Nerija“. Surengtos 9 pažintinės ekskursijos po Filharmoniją su galimybe pamatyti iš arčiau orkestro repeticiją, susipažinti su pastato istorija, muzikos instrumentais bei atlikėjais. Iš jų 6 ekskursijos buvo organizuotos mokiniams pagal Kultūros paso programą. Bendradarbiaujant su VŠĮ "Mano nata" ir Vilniaus Tallat-Kelpšos konservatorija, Fausto Latėno meno mokykla Zarasuose, Druskininkų Čiurlionio meno mokykla, Marijampolės bei Anykščių meno mokyklomis, Filharmonijos kolektyvas "Musica Humana" surengė moksleivių sukurtų muzikos kūrinių konkursą. Edukacinius renginius apėmė 11952 įvairaus amžiaus žmonių, vaikų bei moksleivių. Planuota priemonės „Kurti ir pristatyti muzikines programas“ rezultato rodiklio „Edukacinių renginių dalyvių skaičius“ reikšmė 2022 m. (11000 žmonių) įvykdyta 109 proc. (11952 žmonės).

Didinant kultūros paslaugų prieinamumą, Filharmonija toliau sėkmingai plėtojo Skaitmeninės koncertų salės projektą – įrašų platformą www.nationalphilharmonic.tv (toliau – SKS), aktualią ne tik pandemijos metu, bet ir dabar gausiai lankomą ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Ši internetinė platforma veikia lietuvių bei anglų kalbomis ir suteikia galimybę nemokamai mėgautis Filharmonijos sezonų geriausių koncertų aukštos kokybės įrašais. SKS platformoje veikia ir edukacijos puslapis „Muzikos enciklopedija trumpai“ (toliau – MET), skirtas plačiai visuomenei, muzikos pedagogų darbui, mokiniams bei jaunimui, kuriame patraukliai pristatomi įvairūs muzikos instrumentai, Filharmonijos muzikantai bei dirigentai. 2022 m. SKS fondas papildytas 37 naujais Filharmonijos 81-82 koncertų sezono klasikinės muzikos kūrinių įrašais, MET puslapis – 5 naujais įrašais. Naujų įrašų peržiūros siekė 10244. Visų SKS bei MET fonde esančių įrašų (įskaitant ir įkeltų ankstesniais metais) peržiūros per 2022 m. – 34531. Tai rodo, kad šios, nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos bei pajamų prieinamos paslaugos buvo itin paklausios lankytojų tarpe.

Filharmonijos paslaugų prieinamumo strategiją padėjo įgyvendinti ir bendradarbiavimas su Lietuvos nacionaliniu radiju ir televizija (LRT). 2022 m. LRT Radijas įrašė 30 tiesioginių Filharmonijos salėje 2022 m. vykusių koncertų ir ištransliavo 38 įrašus (kai kuriuos kartojo) per LRT Radijo Klasikos kanalą.

Stiprinant Lietuvos žinomumą ir kultūros sklaidą užsienyje, vykdytas bendradarbiavimas su užsienio koncertinėmis organizacijomis ir surengtos Filharmonijos meno kolektyvų gastrolės užsienyje: Lietuvos kamerinis orkestras koncertavo Švedijoje, Upsalos muzikos festivalyje (2 koncertai) ir Ispanijos Kanarų salose įvykusiame tarptautiniame muzikos festivalyje (5), Bulgarijoje bei Slovėnijoje (2), Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras - Latvijoje, Cėsio koncertų salėje (1), Čiurlionio ir Valstybinis Vilniaus kvartetai - Lietuvos Respublikos ambasadų Italijoje ir Japonijoje valstybinės reikšmės renginiuose Romoje ir Tokijuje (2

koncertai). Jose meno kolektyvai reprezentavo Lietuvą per kultūrą, pristatė nacionalinę kūrybą, paskatino Lietuvos kultūros tarptautiškumą. Koncertus užsienyje aplankė 3276 žmonių.

Bendradarbiaujant su Europos festivalių asociacija, surengtas tarptautinis 26-asis Vilniaus festivalis su programa "Muzika kuria pasaulį", kuriame kartu su Filharmonijos meno kolektyvais koncertavo garsūs užsienio muzikos atlikėjai: tarptautinių konkursų laureatas Alexander Gadjiev (2021 m. Chopino konkurso II vietos nugalėtojas) ir Marios Duenas (2021 m. Menuhino konkurso I vietos nugalėtoja), pasaulyje pripažinti solistai Thomas Hampson ir Charles Dutoit, Oslo filharmonijos choras.

Siekiant prisidėti prie karo niokojamos Ukrainos ir jos žmonių palaikymo, Filharmonija surengė koncertus – akcijas: Ukrainos nacionalinio kamerinio orkestro "Kyjivo solistai" 5 koncertų turą po Lietuvą (Vilnius, Visaginas, Šiauliai, Kaunas, Klaipėda) su programa „Mes grojame už taiką“ bei žymaus ukrainiečių pianisto A. Botvinovo solinį koncertą su ukrainiečių kompozitorių kūrinių programa. Koncertai buvo gausiai lankomi publikos.

Politiškai ir kultūriškai svarbus Vilniaus ir Kauno filharmonijose rugsėjo pabaigoje įvykęs koncertas „Muzikiniai linkėjimai iš Taivano“. Tai – svečių dovana, padėka Lietuvai už nenuilstamą paramą Taivano laisvės ir nepriklausomybės siekiams. Pirmąsyk Lietuvoje koncertavo Nacionalinio Taivano simfoninio orkestro styginių grupė.

Šiais aukščiau išvardintais svarbiausiais darbais bei pasiektais rezultatais Filharmonija prisidėjo prie valstybės strateginiuose dokumentuose keliamų tikslų bei prioritetinių projektų įgyvendinimo:

- 2021-2030 metų nacionalinio pažangos plano 4 strateginio tikslo „Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą“;
- Aštuonioliktos Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano projektų:
  - 4.3. Visiems prieinama ir įtraukianti kultūra;
  - 4.4. Tolygi regioninė kultūros politika;
  - 4.5. Kultūrinė diplomatija, valstybės įvaizdis ir tarptautiškumas. Tai, kuo turime didžiuotis.
- Lietuvos Respublikos kultūros ministro valdymo srities:
  - 1 veiklos prioriteto „Kultūros vaidmens stiprinimas asmens, visuomenės ir valstybės raidoje“;
  - 2 veiklos prioriteto „Kultūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas“.

III SKYRIUS

VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ IR VALSTYBĖS KONTROLIUOJAMŲ VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ VEIKLOS REZULTATAI

Kitų valdomų įmonių/įstaigų nėra.

Generalinė direktorė

Rūta Prusevičienė

Ataskaitą parengė:
vyriausioji vadybininkė (strateginiam planavimui)

Daiva Rimonytė

